

Науковий керівник:
Бурковська А. В.,
канд. екон. наук, доцент, доцент
кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет

УДК 330.341:004.9.(477)

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Красноноженко Віталія Олегівна

здобувач вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** Розглянуто особливості цифровізації та цифрової економіки. Визначено основні цілі України у розвитку економіки за допомогою цифрових технологій. Проаналізовано переваги та виклики цифрової економіки для держави та її громадян. Зазначено стан розвитку цифрової економіки в Україні та її перспективи.*

***Ключові слова:** цифрова економіка, цифровізація, держава, технології, розвиток, Україна.*

На сьогодні процес цифровізації відіграє значну роль у багатьох аспектах розвитку країни. Цифровізація є одним із інструментів економічного зростання будь-якої країни, завдяки тому, що підвищується ефективність, продуктивність та конкурентоздатність. Україна також на шляху стрімкої цифровізації, де має на меті міжнародне, європейське та регіональне співробітництво з метою інтеграції до ЄС, а також виходу на європейський і світовий ринок. До того ж за допомогою ефективного застосування інструментів цифрової економіки можливо забезпечити інформаційну безпеку та стабільність. Дані чинники викликають зацікавленість у вивченні питання стану та перспектив розвитку цифрової економіки на сьогодні в Україні [1].

Необхідно зазначити, що цифровою економікою називають тип економіки, де основними засобами виробництва є цифрові дані: числові, текстові тощо [2]. Цифровою економікою може бути не тільки ІТ-технології та наукові цифрові рішення, але й також електронна комерція, онлайн-послуги та результати діяльності цифровізованого підприємства [3].

Держава, бізнес, громадяни - споживачі цифрових технологій. Цифрова економіка проникає в усі галузі за всіма групами: державний і приватний; реальний, невиробничий і фінансовий; видобний, обробний та сфери послуг [2].

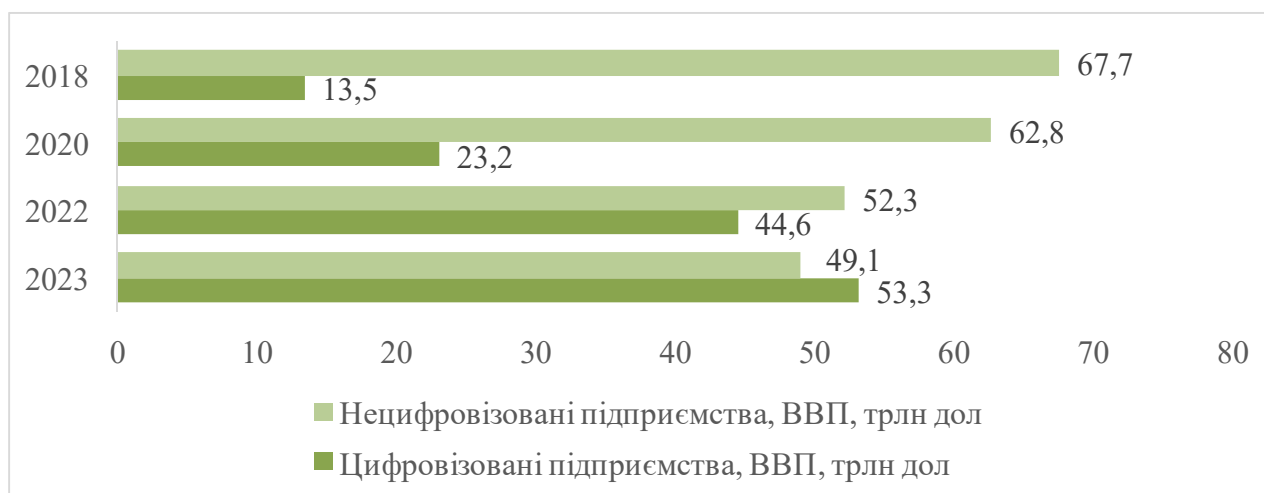
Цифровізація постає основним інструментом досягнення Україною стратегічної мети, яка полягає у збільшенні ВВП у вісім разів до 1 трлн. дол. у 2030Е. До того ж постає завдання забезпечити, щоб добробут, комфорт і якість життя українців були вище середнього показника європейського рівня. Виходячи з оцінки критичності та необхідності швидких і глибоких змін традиційних економічних структур, можна виділити два сценарії розвитку цифрової економіки України: інерційний (еволюційний) та цільовий

(форсований). У випадку впровадження інерційного сценарію економіка України залишатиметься неефективною, трудова міграція та «відтік мізків» триватимуть, українська продукція буде програвати у конкуренції на зовнішньому ринку, від сюди країна й надалі буде на краю цивілізації. Цільовий (форсований) сценарій передбачає перехід української економіки на цифрову протягом 3-5 років. У рамках реалізації цільової програми Україна до 2030 року перетвориться на європейського лідера у сфері інновацій та нових технологій, а також стане центром знань і створить максимально привабливі умови для розвитку людського потенціалу в регіоні [2].

Безумовно, як і будь-які зміни, цифровізація має два варіанти розвитку подій. Головним ризиком цифрової трансформації економіки є потенціал зростання безробіття. Масштабна цифровізація України призведе до того, що населення буде втрачати роботу у певних галузях, але саме цифровізація створює нові напрямки, які зрештою принесуть нові запити протягом кількох років (або місяців). А попит на «руки і мізки», що вказано у практиці промислової революції, значно більший, ніж у минулому періоді [2].

Для України не відставати у розвитку цифрової економіки від розвинених країн є важливим завданням. Прогнозується, що в найближчі десять років близько 70% створеної вартості залежатиме від цифрових продуктів. Якщо у 2018 році світовий ВВП цифрових підприємств становив 13,5 трлн доларів США, то у 2023 році прогнозувалося, що цей показник, сягне 53,3 трлн доларів США (майже в чотири рази вище), що становитиме більше половини світового номінального ВВП (рис. 1) [2].

Рисунок 1 – Цифровізовані підприємства у світовому ВВП

Джерело: побудовано автором на основі [2].

Цифрова економіка може забезпечити економічну стійкість та стати перевіреною джерелом надходжень від податків, адже вона не залежить від фізичних активів сильніше, аніж промисловість чи сільське господарство. До того ж в кризових умовах цифровий сектор найбільше вказує на свою стійкість. Початок війни на території України вказав на ІТ-індустрію, яка була одним із найбільш стабільних секторів економіки та єдиною галуззю, яка збільшила обсяги експорту у 2022 році [2].

Важливо вказати на певні досягнення у розвитку України в даній сфері. Відомо, що у січні 2024 року між Україною та Великою Британією запущено нову платформу для розвитку технологічної екосистеми «UK-Ukraine TechBridge». Її впровадили в межах проєкту Good Governance Fund «Ревіталізація бізнес-клімату в Україні», який фінансує UK International Development від уряду Великої Британії. Ця екосистема спрямована на об'єднання потенціалу українського ІТ-сектору та досвід британської технологічної індустрії для того, щоб запуснути та реалізувати масштабні спільні інноваційні проєкти, освітні програми в ІТ та сприяти розвитку торгівлі. Необхідно зазначити, що у контексті розвитку цифрової економіки в Україні це не єдина подія та було здійснено ще певний ряд заходів, що сприяють цифровізації країни у цілому [4].

Відповідно до цілей цифрової трансформації економіки в Україні на 2024 р., то важливим питанням є збільшення частки ІТ у ВВП країни до 10 %. До того ж це буде створювати гарні обставини для інвесторів такі як: відкритий ринок, прозора податкова та митна система, поліпшення пропозицій на ринку праці [4].

Отже, цифровий сектор економіки України в силах забезпечити стабільний стан країни та підвищення необхідних бюджетних надходжень, особливо у момент відбудови після війни. Стан і перспективи розвитку цифрової економіки в Україні вказують на значний потенціал країни у цьому напрямку. Ключовими напрямками для подальшого розвитку цифрової економіки в Україні є сприяння інноваціям, підтримка малого та середнього бізнесу у цифровій трансформації, підвищення кількості кваліфікованих кадрів у сфері ІТ, а також розвиток цифрової інфраструктури та кібербезпеки. З правильними стратегіями та інвестиціями, Україна може зайняти впевнену позицію на світовій арені цифрової економіки, сприяючи економічному зростанню та підвищенню якості життя громадян.

Список використаних джерел:

1. Сіренко Н.М., Малашенко О. О. (22-24 березня 2023 р.). Роль цифрових фінансів у зростанні ефективності і стимулюванні фінансових інновацій. Участь молоді у розбудові агропромислового комплексу України : матеріали студентської науково-теоретичної конференції. Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 102-104.
2. Український інститут майбутнього. *Економічна стратегія України 2030*. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu.html#6-2-3> (дата звернення: 11.03.2024).
3. Вокс Україна. *Цифрова економіка України: основні фактори розвитку*. URL: <https://voxukraine.org/tsyfrova-ekonomika-ukrayiny-osnovni-factory-rozvytku> (дата звернення: 11.03.2024).
4. Міністерство цифрової трансформації України. *Потужне технологічне партнерство: Україна і Велика Британія запустили UK-Ukraine TechBridge*. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/potuzhne-tekhnologichne-partnerstvo-ukra...>

Abstract: Features of digitization and digital economy are considered. The main goals of Ukraine in the development of the economy with the help of digital technologies have been determined. The advantages and challenges of the digital economy for the state and its citizens are

analyzed. The state of development of the digital economy in Ukraine and its prospects are indicated.

Keywords: digital economy, digitalization, state, technologies, development, Ukraine.

Науковий керівник:

Сіренко Н. М.,

д-р екон. наук, професор,

*завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 004.9:336.741.242(477)

ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВАЛЮТИ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Красноноженко Віталія Олегівна

здобувач вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Нестерчук Тетяна Володимирівна

здобувач вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та
страхування»

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

***Анотація:** Зазначено основні законодавчі документи у регулюванні цифровою валютою центрального банку в Україні. Визначено сутність ЦВЦБ та її призначення. Розглянуто загальні результати першого тестування цифрової валюти центрального банку в Україні та основні аспекти проведення другого пілотного проєкту e-гривні. Продемонстровано перспективи впровадження цифрової гривні в Україні.*

***Ключові слова:** цифрова валюта, центральний банк, Україна, перспективи, цифровізація.*

Впровадження новітніх технологій у сучасне суспільство стимулює еволюцію фінансового сектору, що приводить до перегляду уявлень про гроші та фінанси, а нові можливості, що відкриваються, революціонізують економічні взаємини і трансформують способи фінансових операцій [1]. Однією з найсуттєвіших змін у фінансовій сфері є впровадження цифрової валюти центрального банку (ЦВЦБ або CBDC), які надають можливість проведення різноманітних платежів у електронному форматі, забезпечуючи швидкість, зручність та надійність операцій.

Цифрова валюта національного банку (ЦВНБ) наразі стала об'єктом масштабного інтересу з боку центральних банків, міжнародних організацій та фінансових експертів. Україна входить до трійки країн світу, які були першими, що почали досліджувати та випробовувати власну цифрову валюту. Національний банк України спеціалізується на розробці та вивченні аспектів,